

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ชื่อวิทยานิพนธ์

ภาษาไทย : ผลของไอออนประจุลบต่อการดูดติดผิวของโครเมตบนดิน
ภาษาอังกฤษ : Effects of Anions on Chromate adsorption on Soil

1.2 คำสำคัญ (Keywords)

เฮกซะวาเลนต์โครเมียม (Hexavalent Chromium)
โครเมต (Chromate)
การดูดติดผิว (Adsorption)
การดูดซับแบบแข่งขัน (Competitive Sorption)
ไอออนประจุลบ (Anions)
ดินที่มีการปนเปื้อน (Contaminated Soil)
น้ำใต้ดิน (Ground Water)

1.3 ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการผลิตที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อมมีอยู่เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งของเสียจากกระบวนการผลิตที่เกิดขึ้นนั้น มีทั้งที่ได้รับการบำบัดและจัดการอย่างเหมาะสม และไม่เหมาะสม ซึ่งอาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนออกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งโครเมตก็เป็นโลหะหนักที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมชนิดหนึ่งที่มีโอกาสปนเปื้อนออกสู่สิ่งแวดล้อมได้ โดยอาจเกิดจากที่ผู้ประกอบการตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ทำให้เกิดการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมที่ใช้โครเมตในกระบวนการผลิต ได้แก่ อุตสาหกรรมไม้ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมพิกเมนต์ อุตสาหกรรมทอผ้า โลหะ เป็นต้น ซึ่งโครเมตอาจจะปนเปื้อนสู่ น้ำ ดิน และอากาศ ซึ่งเทคโนโลยี Pump and Treat เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการบำบัดดินและน้ำใต้ดินที่ปนเปื้อนแต่มีข้อเสียคือ ใช้เวลานานในการบำบัดจึงมีผลต่อการพิจารณาในการเลือกใช้งานในทางปฏิบัติ

กลไกหนึ่งที่สำคัญของการบำบัดด้วยวิธี Pump and Treat ในการบำบัดดินและน้ำใต้ดินที่มีการปนเปื้อนของโครเมต คือ การคายตัวของสารที่ถูกดูดติดผิว (Desorption) การศึกษานี้จึงได้

นำไอออนที่มีประจุลบเช่นเดียวกับสารประกอบโครเมต (CrO_4^{2-} , $HCrO_4^-$, CrO_7^{2-}) มาช่วยเร่งในการคายตัวของโครเมตในรูปของการแย่งพื้นที่ผิวจำเพาะในการดูดติดผิว เพื่อช่วยในการบำบัดด้วยวิธี Pump and Treat ให้ใช้เวลาน้อยลงและเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัด เพื่อช่วยให้เป็นทางเลือกในการบำบัดที่คุ้มค่า

ในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาพฤติกรรมของการดูดติดผิวของโครเมตที่ติดอยู่ที่ดิน และนำไอออนที่มีประจุลบเช่นเดียวกับสารประกอบโครเมต คือ ไนเตรต คลอไรด์ ฟอสเฟต และซัลเฟต ไอออน มาช่วยเร่งการคายตัว และลดอัตราการดูดติดผิวของโครเมตบนอนุภาคดิน ในรูปของการแย่งพื้นที่ผิวจำเพาะในการดูดติดผิว รวมทั้งศึกษาการเคลื่อนที่ของโครเมตในชั้นน้ำใต้ดินเปรียบเทียบกับเคลื่อนที่ของโครเมตในชั้นน้ำใต้ดินเมื่อมีไอออนประจุลบอื่นรบกวน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อไปในการทำการบำบัดโครเมตด้วยวิธีการสูบน้ำใต้ดินขึ้นมาบำบัด (Pump and Treat)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย